

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Rijswijk
t.a.v. Afdeling Stad en Samenleving
Sectie REO
Postbus 5305
2280 HH RIJSWIJK

Bezoekadres

Dedemsvaartweg 1
2545 AP Den Haag
T: 088 886 8000
F: 088 886 8001

Correspondentieadres

VRH
Postbus 52155
2505 CD Den Haag

Datum 13 maart 2013
Onze referentie VRH 2013/1595/MvV
Uw referentie -
Uw e-mail van 11 februari 2013
Onderwerp Advies externe veiligheid
Beheersverordening Cromvliet
Bijlage(n) 1

Telefoon 088 - 886 9263
E-mail adviseringev@vrh.nl
Team Veilig Inrichten & Bouwen - Externe Veiligheid
Afdeling Risico's en Publieke Veiligheid

Geacht College,

Naar aanleiding van uw verzoek van 11 februari 2013 om advies uit te brengen in het kader van externe veiligheid over de ontwerp beheersverordening Cromvliet te Rijswijk heeft de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) de beheersverordening geanalyseerd. Op basis daarvan kan ik het volgende berichten.

Dit advies beschouwt de context van het advies en geeft een korte beschrijving van het plangebied, de aanwezige risicobronnen op het gebied van externe veiligheid, een beschrijving van de mogelijke scenario's en de geadviseerde maatregelen ter verbetering van de veiligheid in het plangebied.

Context advies

Met deze beheersverordening worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt ten opzichte van de huidige planologische uitgangspunten. Door het vaststellen van deze beheersverordening zullen de risico's op het gebied van externe veiligheid niet of nauwelijks wijzigen. Onderstaand advies geeft maatregelen waarmee de bestaande risico's kunnen worden verminderd.

Plangebied

Het plangebied van de beheersverordening Cromvliet ligt in het noordoosten van de gemeente Rijswijk. Het gebied wordt globaal begrensd door de Cromvlietkade, de Broekslootkade, de Haagweg en de Geestbrugweg. Binnen het plangebied liggen voornamelijk woonbestemmingen, twee scholen en een landgoed. Verder is langs de randen van het plangebied o.a. ook dienstverlening, detailhandel en horeca toegestaan (functiemenging).

De beheersverordening maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk ten opzichte van de huidige planologische uitgangspunten. Daarnaast worden inrichtingen waarop het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van toepassing is, uitgesloten in de algemene gebruiksregels.

Risicobronnen

Vanwege het *transport van gevaarlijke stoffen over de rijkswegen A4 en A13* is de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' uit 2012 van toepassing op deze beheersverordening.

De rijksweg A4 ligt op ongeveer 1580 meter ten zuidoosten van het plangebied. De rijksweg A13 ligt op ongeveer 1650 meter van het plangebied. Over beide wegen worden brandbare vloeistoffen, brandbare gassen, giftige vloeistoffen en giftige gassen vervoerd.¹ De invloedsgebieden van deze wegen voor het vervoer van brandbare vloeistoffen en brandbare gassen bedragen daarmee respectievelijk 45 en 325 meter. Voor het vervoer van giftige vloeistoffen en giftige gassen bedragen de invloedsgebieden meer dan 4000 meter.² Voor dit plangebied is daarmee alleen het vervoer van giftige stoffen relevant. De invloedsgebieden liggen over het volledige plangebied. Gezien de afstand van deze risicobron tot het plangebied en de afwezigheid van nieuwe ontwikkelingen zal het groepsrisico niet toenemen.

Voor deze wegen gelden op basis van de circulaire, veiligheidszones (plaatsgebonden risico-contour met een kans van 10^{-6} per jaar (PR- 10^{-6} -contour)) van 23 meter (riksweg A4) en 17 meter (riksweg A13). Dit vormt daarmee geen belemmering voor dit plangebied.

Scenario's

Door de aanwezigheid van bovenstaande risicobronnen kunnen zich binnen het plangebied giftige effecten voordoen. In bijlage 1 staat een uitgebreidere beschouwing van de scenario's die zich met deze risicobronnen kunnen voordoen.

Geadviseerde maatregelen

De Veiligheidsregio Haaglanden is zich ervan bewust dat hier sprake is een bestaande situatie en houdt daar in haar advies ook rekening mee. Mede met het oog op eventuele toekomstige ontwikkelingen (zoals vervangende nieuwbouw) worden een aantal adviezen gegeven. De adviezen hebben niet alleen betrekking op het ergst denkbare scenario. Ongeacht het type incident (van een lekkage tot het vrijkomen van giftige stoffen) hebben ze een positief effect op de zelfredzaamheid, de bestrijdbaarheid en beheersbaarheid.

Effectreducerende maatregelen

Om de risico's te verkleinen wordt hieronder een aantal adviezen gegeven.

Ongeacht het incident (van een 'gewone' brand tot een incident op de rijkswegen A4 of A13 waarbij giftige stoffen vrijkomen), heeft afschakelbare ventilatie een positieve invloed op het beperken van de schadelijke effecten van de vrijgekomen stoffen, binnen de objecten in het plangebied.

- A. Geadviseerd wordt om een technische voorziening te plaatsen, zodat de ventilatie met een eenvoudige handeling kan worden uitgeschakeld om op deze manier de gevolgen bij het vrijkomen van giftige stoffen te beperken. Dit mag ook een handmatige handeling zijn. Deze maatregel geldt bij verbouw en (vervangende) nieuwbouw van alle objecten, bestemd voor het verblijf van personen binnen het plangebied, zoals de woningen en scholen. Het is daarbij van belang dat ook ramen en ventilatieopeningen kunnen worden gesloten.

Maatregelen ter bevordering van de zelfredzaamheid

Naast bovenstaande is het belangrijk dat de zelfredzaamheid van mensen wordt verhoogd.

Binnen het invloedsgebied van de rijkswegen A4 en A13 zijn twee scholen aanwezig. In deze objecten kunnen personeelsleden, verminderd zelfredzame personen en grote groepen mensen verblijven. Het is van belang dat het personeel en/of de BHV-organisatie van deze objecten is voorbereid op eventuele calamiteiten met het transport van gevaarlijke stoffen over de rijkswegen A4 en A13. Hierbij is het van belang dat zij ook weten hoe daarbij te handelen. Bijvoorbeeld om de scholieren te assisteren om zichzelf in veiligheid te brengen.

- B. Geadviseerd wordt dat het personeel en/of de BHV-organisatie van de scholen binnen het plangebied is voorbereid op calamiteiten met de rijkswegen A4 en A13. Dit kan geborgd worden in een plan ten behoeve van noodsituaties. Hierbij is het ook belangrijk dat dit structureel wordt geoefend.

¹ Geoweb Haaglanden, 21 februari 2013.

² Handleiding Risicoanalyse Transport (concept), Ministerie van Infrastructuur en Milieu – Rijkswaterstaat, 1 november 2011, pagina 16 en e-mail 'Kader externe veiligheid weg (versie januari 2011) en HART', 22 februari 2012 van Manon Kruiskamp (Rijkswaterstaat).

Om ervoor te zorgen dat mensen goed voorbereid zijn en weten hoe ze moeten reageren bij een ongeval met gevaarlijke stoffen op de rijksweg A4 of A13, is het van belang dat zij hier vooraf over worden geïnformeerd. Op dit moment is er op regionaal niveau een (risicocommunicatie) campagne ontwikkeld, waarin o.a. deze aspecten worden behandeld. Mogelijk dat de gemeente Rijswijk ook voor dit plangebied gebruik kan maken van de hulpmiddelen die onder andere in deze campagne zijn ontwikkeld.

- C. Geadviseerd wordt om bewoners, personeel en vaste bezoekers binnen het plangebied te informeren over de verschillende risicobronnen, de risico's en gevaren, de wijze van alarmeren en de wenselijke manier van reageren tijdens incidenten (risicocommunicatie). Dergelijke informatie dient op gezette tijden herhaald te worden, zodat het onderwerp onder de aandacht blijft.

Maatregelen ten behoeve van de hulpverlening

Zowel voor de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van 'dagelijkse incidenten', zoals brand of wateroverlast, als voor calamiteiten op het gebied van externe veiligheid, is het van belang dat de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen voldoende zijn.³

Voor het plangebied geldt dat de bereikbaarheid van de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen onder normale omstandigheden voldoende zijn. De bereikbaarheid van het gebied is wel een aandachtspunt in verband met foutparkeerders. Op dit moment wordt daar door de politie in samenwerking met de brandweer op gehandhaafd. Er worden daarom geen aanvullende maatregelen geadviseerd.

Effectiviteit geadviseerde maatregelen

In onderstaande tabel zijn de maatregelen samengevat die genomen kunnen worden om de risico's te beperken. In de tabel is een inschatting opgenomen van de bijdrage die een maatregel kan leveren aan de risicobeperking van een bepaald scenario.

Tabel 1: Effecten van de geadviseerde maatregelen op de risico's per scenario.

		Scenario's: Transport gevaarlijke stoffen		
		Dagelijkse scenario's	Meest waarschijnlijke scenario 'lekkage'	Ergst denkbaar scenario 'Vrijkomen giftige stoffen rijksweg A4/A13'
Geadviseerde maatregelen	Effectreducerende maatregelen			
	A. Afschakelbare ventilatie	+	+	++
	Maatregelen t.b.v. zelfredzaamheid			
	B. Voorbereiding interne organisatie	+	+	++
	C. Risicocommunicatie	+	+	++

Legenda:

++ = zeer positief effect op verlaging risico; + = positief effect op verlaging risico; 0 = geen effect op risico

Restrisico

Het plangebied ligt in een gedeelte van het totale invloedsgebied van deze risicobronnen. Het totaal aantal te verwachten slachtoffers (en daarmee de benodigde hulpbehoefte) is groot bij het ergst denkbare scenario, in dit geval het vrijkomen van giftige stoffen op de rijksweg A4 of A13. Zowel in de huidige situatie als in de toekomstige situatie is de beschikbare hulpverleningscapaciteit onvoldoende groot om direct aan de benodigde hulpvraag te voldoen. Assistentie vanuit andere regio's is hierbij noodzakelijk.

Tot slot

De genoemde maatregelen worden in het kader van externe veiligheid (paragraaf 4.3 van de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen) en art. 10 van de Wet veiligheidsregio's geadviseerd. Deze maatregelen kunnen ook een positief effect hebben op de (brand)veiligheid. Ook is het belangrijk dat in de eventuele verdere uitwerking van het plangebied, zoals vervangende nieuwbouw, ook specifiek wordt gekeken naar de brandveiligheid. Hiervoor kunnen extra maatregelen benodigd zijn.

Ik verwacht u hiermee voldoende van advies te hebben voorzien om maatregelen te kunnen treffen en de zelfredzaamheid en mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval te beschouwen.

³ Voor de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en de bluswatervoorzieningen is door Brandweer Nederland de 'Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid' ontwikkeld (november 2012).

Niet alle geadviseerde maatregelen kunnen worden opgenomen in deze beheersverordening, maar zijn bedoeld voor andere afdelingen binnen de gemeente. Deze maatregelen kunnen mogelijk binnen andere ruimtelijke plannen of door andere disciplines van de gemeente worden geborgd. Voorbeelden hiervoor zijn een bouwplan en/of een afdeling communicatie. Ik ga ervan uit dat de behandelaar van dit advies ervoor zorg draagt dat alle maatregelen bij de juiste afdeling van de gemeente Rijswijk bekend worden gemaakt.

Als er vragen zijn naar aanleiding van bovenstaande, dan kunt u contact opnemen met de heer M.T.M. van Velzen (088 - 886 9263) of de heer S.J.T. Lepelaar (088 - 886 9264). Voor vragen over de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen kunt u contact opnemen met de heer J.W.A. van Eldijk (088 - 886 9387) van de afdeling Risicobeheersing Delft-Rijswijk.

Hoogachtend,

Ing. M(artin) Evers MCDm
Plv. regionaal brandweer commandant

Bijlage 1 - Scenario's

Naast de 'dagelijkse incidenten' die zich binnen het plangebied voor kunnen doen, zoals brand, wateroverlast of een aanrijding, gelden voor het transport van gevaarlijke stoffen over de rijkswegen A4 en A13 de volgende meest waarschijnlijke en ergst denkbare scenario's.

Transport gevaarlijke stoffen

Het meest waarschijnlijke scenario is een lekkage van een tankwagen met gevaarlijke stoffen. Hierbij komt een kleine hoeveelheid van de vervoerde stof vrij. Hoe groot de effecten naar de omgeving zullen zijn, is afhankelijk van de stof (mate van giftigheid) en de hoeveelheid die is vrijgekomen. Bij de meeste stoffen zal de omgeving uit voorzorg worden ontruimd, maar zullen er, buiten irritatie aan luchtwegen en ogen en/of stankoverlast, weinig problemen zijn.

Het ergst denkbare scenario is het ineens vrijkomen van de totale hoeveelheid vervoerde giftige vloeistof of gas. Bij dit scenario is het afhankelijk van de soort stof en weersomstandigheden tot op welke afstand mensen slachtoffer kunnen worden. Bij het ergst denkbare scenario kan dit in sommige gevallen leiden tot een effectgebied van meer dan 4000 meter. Op de grens van dit effectgebied kan nog 1% van de mensen komen te overlijden. Gezien de afstand van de rijkswegen A4 en A13 tot het plangebied bestaat de kans dat de aanwezige personen slachtoffer worden of overlijden wanneer de wind in de richting van het plangebied staat.